

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 20 (5)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Jula 1926.

PATENTNI SPIS BR. 3724

HOLZGAS-AUTO-GENERATOREN A. G., BEČ.

Industrijska železnica za vozila koja idu po šinama sa točkovima bez venca.

Prijava od 9. novembra 1924.

Važi od 1. juna 1925.

Pronalazak se odnosi na industrijske železnice, određene za objekte koji idu po šinama, ali sa točkovima bez venca, a sastoji se u tome, da su šine od jednostavnih pravih drvenih greda, betonskih greda ili tome sličnih od kojih se i krivine šina sastavljaju, u kom se slučaju prave grede redaju jedna za drugom pod uglom i na taj način dobijamo deo poligona. Vagoni i lokomotive, koji idu po ovakvim šinama, su snabdeveni upravljačkom spravom, pomoću koje se automatski vode po šinama točkovi bez venca i koja ujedno sprečava i iskakanje iz šina.

Točkovi bez venca, ranije opisanih objekata koji idu po šinama, slično su spojeni kao prednji točkovi automobila i pokreću se oko jedne vertikalne osovine i pomoću poluga su par po par spojeni radi zajedničkog kretanja. Samo su točkovi sa jedne strane vozila snabdeveni upravljačkom spravom, koja se sastoji iz rama čvrsto spojenog sa trupinom točka i na kojoj se i ispred kao i iza točka odgovarajućeg nalaze vodeći organi. Ovi organi klize ili se kotrljaju po bočnim površinama šina i na taj način vode točak po gornjoj strani šine (kolotečini).

Prirodno je da su onda i skretnice kod ovakvih industrijskih železnica prostije konstruisane, nego kod običnih železnica, čija su vozila snabdevena točkovima sa vencima. Uprošćenje se sastoji u tome, da je samo ona šina snabdevena pokretnim skretničkim jezičkom, po kojoj idu točkovi snabdeveni upravljačkom spravom, dok je među tim skretnički jezičak druge šine (po kojoj idu točkovi bez upravljačke sprave) napokretan. Dalje da je kod srcastog dela skretnice te vrste samo

jedna šina prekinuta (po kojoj idu točkovi bez upravljačke sprave) i tako se omogućava prolaz upravljačkim organima, koji se kotrljaju po bočnim stranama šine.

Nacrt šematički prestavlja skretnicu izvedenu prema ovome pronalasku.

Na prestavljenom primeru izvođenja sastoje se šine od prostih, pravih drvenih greda. Po šini **a** idu točkovi **b** vozila, snabdeveni upravljačkom spravom, dok po šini **a₁** idu točkovi **b₁** bez upravljačke sprave. Točkovi nemaju venca i obično su opervaženi obručom pune gume. Na čvrstoj osovine **c** vozila su osovine točkova **b**, **b₁**, pokretno spojene vertikalnim čepovima **d**, **d₁**. Sa trupinom točka **b** je čvrsto vezan ram **f**, koji ispred i iza točka ima vodeće organe, koji klize ili se kotrljaju po bočnim površinama šine **a**, te na taj način vode točak **b** po kolotečnoj površini šine **a**. Kod prestavljenog primera izvođenja sastoje se ti vodeći organi od malih valjaka **g**, koji se okreću oko vertikalnih osovina. Umesto tih valjaka može biti namešteno zaokrugljeno komade za klizanje ili mali trupci. Trupine oba točka **b** i **b₁** su spojene polugom **h**, slično prednjim točkovima automobila tako, da se i drugi točak **b₁** upravlja pomoću rama **f** i upravljačkog organa **g**.

Kada su šine od drvenih greda, onda mora da je samo jedna šina **a**, po kojoj ide točak **b** (točkovi **b**) sa upravljačkom spravom **f**, **g**, od tesanih greda sa tri strane. Naprotiv šina **a₁** može da bude sastavljena od greda, koje su samo sa jedne strane otesane, da imaju samo ravnu kolotečinu.

Kod običnih šina skretnice imaju dva pokretna skretnička jezika. Prema ovom prona-

lasku skretnica ima samo jedan skretnički jezik **i**, i to onaj koji odgovara šini **a** i okretljiv je oko čepa **j**, dok je međutim skretnički jezik **i**, šine **a**, čvrsto postavljen. Šina **a** je na mestu, gde joj se priključuje skretnički jezik **i**, prekinuta kosim kanalom **k**, kroz koji mogu da prođu spoljašnji vodeći organi **g**, kada kola skrenu sa šina **a**, **a**₁, na krak šina **a'**, **a**₁. Za istu je svrhu i šina **a**, kod čvrstog vrha skretničkog jezika **i**₁, kao i šina **a'** kod srca **m** nemaju nikakvog prekida.

Prestavljena je skretnica vrlo jednostavno izvedena, a osim toga ima i to preimućstvo, da točkovi **b** i **b**₁ uvek imaju potpuno naleganje na šinama.

Patentni zahtevi:

1. Industrijska želznica za vozila sa točkovima **bez venca**, naznačena time, da su šine

sastavljene od pravih drvenih greda, betonskih ili tome sličnih.

2. Industrijska želznica po 1, patentnom zahtevu, naznačena time, da je samo jedna šina (a) koloseka sastavljena od drvenih greda sa tri strane otesanih, dok je međutim druga šina sastavljena od drvenih greda, koje su samo sa one strane ravne, koja obrazuje površinu za kolotečinu.

3. Industrijska želznica po 1 i 2, patentnom zahtevu, naznačena time, da je samo ona šina snabdevena sa pokretnim skretničkim jezikom, po kojoj idu točkovi snabdeveni upravljačkom spravom, dok je skretnički jezik druge šine (na kojoj idu drugi točkovi bez upravljačke sprave) nepokretan i dalje da je u srcu takve skretnice samo jedna šina (po kojoj idu točkovi bez upravljačke sprave) prekinuta, da bi se mogao omogućiti prolaz upravljačkih organa, koji idu sa strane šine.

